

KLIMAPLAN 2023-2024

REGION
SJÆLLAND

- vi er til for dig

INDHOLD

2	INDLEDNING
4	OM KLIMAPLAN 2023-2024
5	ADFÆRD OG SYGEHUSE
6	INDKØB, AFFALD OG CIRKULÆR ØKONOMI
10	GRØN TRANSPORT
12	ENERGI OG KLIMAVENLIGE BYGNINGER
14	BILAG, GRØN OMSTILLING I GEOGRAFIEN

INDLEDNING

Klimaforandringerne er en realitet, og vi har alle et ansvar for at finde løsninger. Region Sjælland gør meget for at bidrage til at opfylde Parisaftalen og de nationale målsætninger, både i regionen som geografisk område og regionen som virksomhed. Klimaplan 2023-2024 har fokus på Region Sjælland som virksomhed. For Region Sjællands arbejde med grøn omstilling i geografien er det den Regionale Udviklingsstrategi samt tilhørende handleplan, som sætter ambitiøse mål for arbejdet med den grønne omstilling. I bilaget er Region Sjællands arbejde med grøn omstilling i regionen som geografi beskrevet nærmere. Det drejer sig blandt andet om indsatser i forhold til energi, landbrug og transport.

Regionsrådets strategi for grøn omstilling samt Borgerløfte 10 er det strategiske udgangspunkt for Klimaplan 2023-2024. Klimaplanen er en handleplan, som sikrer CO₂-reduktioner i Region Sjælland de kommende år, og der er et stort potentiale at forfølge. Det danske sundhedsvæsen er ansvarligt for 6 procent af den samlede danske CO₂-udledning, og det skal mindskes. Denne plan sætter derfor retningen mod et mere bæredygtigt sundhedsvæsen, og for Region Sjælland som en mere bæredygtig virksomhed.

Klimaplanen er toårig og forsætter den ambitiøse handlingsorienterede tilgang for den grønne omstilling, som blev igangsat med Klimahandlingsplan 2022. Region Sjælland vil reducere sine CO₂-udledninger gennem konkrete indsatser. Planen skal også ses i lyset af energikrisen, som påvirker alle dele af samfundet. Krisen understreger vigtigheden af omstilling til en grøn energi- og varmforsyning og behovet for løbende energibesparelser.

Både på kort og lang sigt. Derfor prioriteres handlinger, der reducerer energiforbrug og bidrager til grøn energiproduktion.

Klimaplanen bygger videre på målsætningerne fra Klimahandlingsplan 2022 samt erfaringer og tidligere investeringer i den grønne omstilling i sundhedsvæsenet og regionen som virksomhed. Det primære fokus har hidtil været at energioptimere bygninger og på indsatsen for at mindske forbrug og fremme genanvendelse af plastik. Retningen i Klimaplan 2023-2024 er den samme, men der bygges videre på de erfaringer og den viden, der er indsamlet i løbet af 2022. Det betyder, at ny viden, der er opnået gennem dialoger, analyser og konkrete projekter i 2022, styrker planen med nye mål og handlinger og bidrager dermed til at trække Region Sjællands virksomhed i en mere klimavenlig retning fremover.

Ingen løser klimaudfordringen alene. Region Sjælland deltager derfor i en række samarbejder og strategiske partnerskaber med regioner, kommuner, virksomheder, vidensinstitutioner, interesseorganisationer og borgere. Samarbejder der har fokus på klimaforbedringer og grøn omstilling gennem eksempelvis energireduktion, bæredygtige hospitaler og grønne offentlige indkøb.

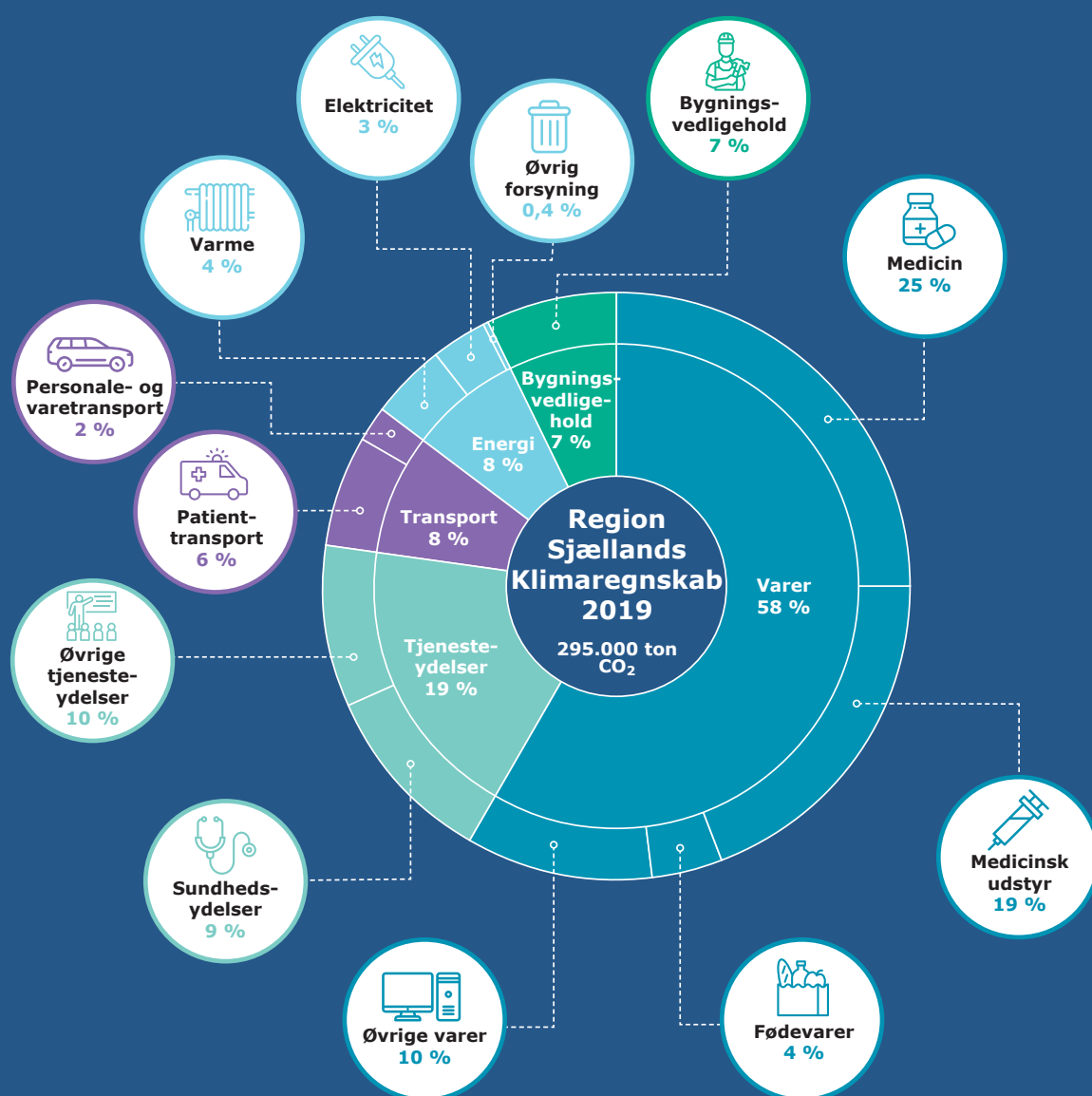
Med Klimaplan 2023-2024 tager Region Sjælland nye skridt på vejen mod at blive en mere klimavenlig virksomhed. Løsninger findes i fællesskab – både internt og i omverdenen, og implementeringen sker gennem konkrete handlinger.

God læselyst.

KLIMAREGNSKAB

I 2021 udarbejdede Region Sjælland et klimaregnskab baseret på regionens aktiviteter i 2019. Klimaregnskabet giver et billede af vores klimaaftryk fra samtlige aktiviteter og viser, at den samlede

udledning fra Region Sjælland som virksomhed udgjorde 295.000 ton CO₂ i 2019. Fordelingen af udledninger forventes fortsat at være cirka den samme i dag som i 2019.

OM KLIMAPLAN 2023-2024

I juni 2022 vedtog Regionsrådet strategien "Region Sjælland – for borgerne". Her er grøn omstilling et centralt omdrejningspunkt for en række borgerløfter. Det strategiske afsæt for Klimaplan 2023-2024 er Borgerløfte 10 om at skabe grønne løsninger og gøre sundhedsvæsenet mere klimavenligt.

BORGERLØFTE 10: *Vi satser stort på den grønne omstilling med bæredygtige, regionale løsninger, som kan værne om vores region, ressourcer og et rent miljø for vores borgere. Vi går forrest med de grønne løsninger i sundhedsvæsenet. Vi deltager aktivt i strategiske partnerskaber med fokus på klimaforbedringer og grøn omstilling med effekt. Samtidig skal vores sundhedsvæsen være mere klimavenligt og leve op til de fastlagte mål på området. Vi vil arbejde for at genanvende råstoffer, reducere plastikforbruget, begrænse unødigt transport og tilbyde grønne løsninger.*

Derudover er Danske Regioners aftale "Grønne hospitaler og institutioner" en overordnet ramme for alle regionernes klimaarbejde. Her forpligter Region Sjælland sig til at reducere CO₂-udledningen fra hospitalernes energiforbrug med 75 procent inden 2030.

Tre pejlemærker for klimaarbejdet:

- Kerneydelsens kvalitet skal fastholdes, imens vi gennemfører den grønne omstilling.
- Ressourcer til den grønne omstilling bruges, hvor der er handlerum, og hvor der skabes størst effekt.
- Medarbejderne er Region Sjællands største aktiv. Initiativer, der giver medarbejderne lyst til at agere bæredygtigt, er helt nødvendige og har en særlig styrke.

Realisering af klimaplanen er et fælles ansvar for alle Region Sjællands politikere, ledere og ansatte. Handlingerne er, afhængigt af deres indhold, forankret i virksomhedsområderne, sygehusene og de tværgående centre. Her er ejerskab og ledelsesmæssigt fokus på både drifts- og udviklingsaktiviteter afgørende for at lykkes med den grønne omstilling af Region Sjælland som virksomhed.

Plads til det uforudsete

Den teknologiske og organisatoriske udvikling går stærkt, og der opstår hele tiden ny viden. Derfor er klimaplanen også en fleksibel plan, der giver plads til nye handlinger, til at teste, demonstrere og ændre prioriteringer, når det giver mening og skaber effekt. Derfor følger Region Sjælland også udviklingen af nye klimavenlige teknologier og lokale grønne tiltag på sygehusene tæt. Det er vigtigt, at de gode idéer deles og udvikles, så løsninger ikke opfindes flere gange. Innovationen, som opstår andre steder, skal gribes og implementeres inden for rammen af Region Sjællands Klimaplan 2023-2024.

Klimaplanen bygger på tre temaer:

Indkøb, affald og cirkulær økonomi

Grøn transport

Energi- og klimavenlige bygninger

ADFÆRD OG SYGEHUSE

Sygehusenes rolle i den grønne omstilling er central, og der er et stort ønske om at arbejde mere bæredygtigt. I årene 2023-24 vil fokus være på at sikre, at klimahandling og adfærd, som fremmer den grønne omstilling, skal styrkes. Medarbejderne skal inddrages, og deres idéer skal have mulighed for at vokse og gøre en forskel i hele regionen. Derfor prioriteres det, at små og store handlinger kan afprøves løbende, og at de, hvis de giver effekt, kan spredes til andre enheder i regionen.

Adfærd er tæt knyttet til forbrug, arbejdsgange og vaner. Adfærd er også de valg, der tages i dagligdagen. Fremadrettet vil der være fokus på:

- Hvordan medarbejdernes rolle som grønne forandringsagenter kan understøttes gennem eksempelvis uddannelse og opkvalificering i affaldssortering.
- Hvordan bæredygtig adfærd kan tænkes ind i den måde, hvorpå medicoteknisk udstyr indkøbes og anvendes, i kørselsmønstre og håndteringen af medicin.

Handlinger

Der udarbejdes et inspirationskatalog for grønne tiltag på sygehusene og i psykiatrien.

Sygehusene og psykiatrien udvælger i 2023 to konkrete tiltag, som sikrer en klimamæssig effekt.

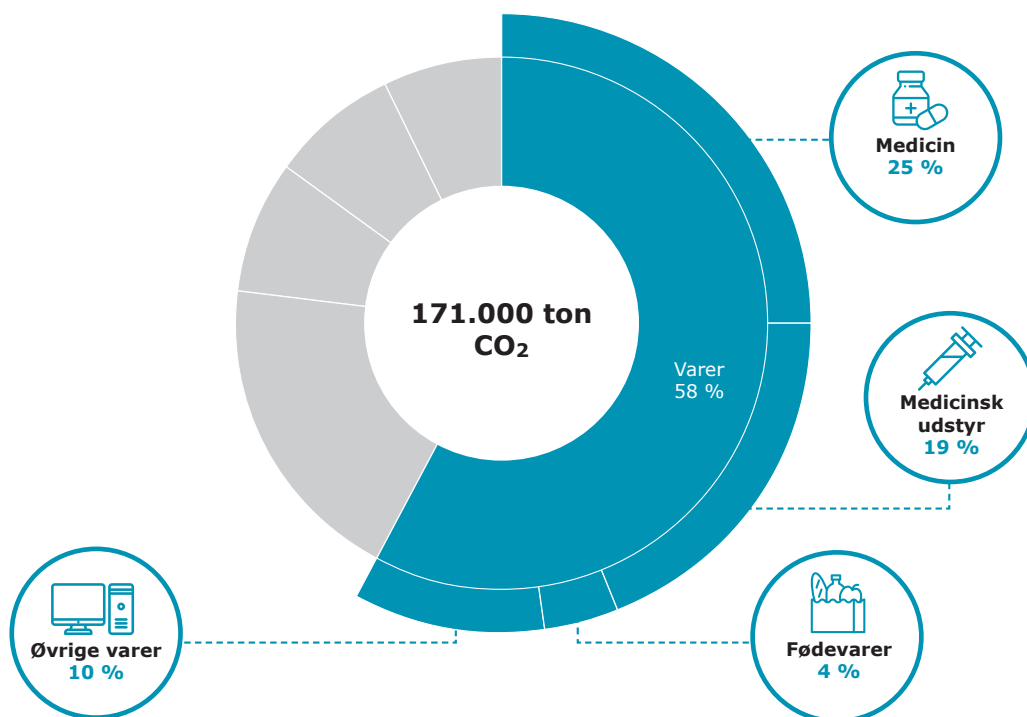
Der arbejdes på tværs af hele virksomheden med at inddrage medarbejdere og sikre ejerskab og adfærdssændringer, som fremmer den grønne omstilling.

Små handling giver store CO₂- besparelser

Test på Kirurgisk Ambulatorium på Slagelse Sygehus har vist, at ved at udelade brug af lejepapir til en række undersøgelser, kan ambulatoriet reducere deres udledning af CO₂ med 0,8 ton årligt.

INDKØB, AFFALD OG CIRKULÆR ØKONOMI

Region Sjællands indkøb og forbrug af varer dækker blandt andet medicin, medicinsk udstyr og fødevarer. Kategorien bidrager med udledning af 171.000 ton CO₂ og er dermed den kategori, som står for den største udledning.

Hvad står vi på?

I 2022 fik Region Sjælland en ny indkøbspolitik, som sammen med medlemskabet af Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI) skal gøre Region Sjællands indkøb – og dermed forbrug – mere bæredygtigt gennem krav til miljømærker, cirkulær økonomi, varers totalomkostninger og CO₂-aftryk for eksempelvis indkøbte engangsartikler.

Region Sjælland har udarbejdet en analyse af regionens handlemuligheder på indkøbsområdet. Analysen peger på en række områder indenfor forbrug og indkøb af eksempelvis medicinsk udstyr og fødevarer, hvor klimavenlige initiativer har stor indvirkning på regionens CO₂-udledning. Det kan blandt andet være i overgangen fra engangs- til flegangsprodukter, genanvendelse af tekstiler, flere vegetariske muligheder i regionens kantiner og patienttilbud, skift fra vandflasker til postevand samt genbrug og reparation af møbler. Analysen viser også, at Region Sjælland allerede har handlet på flere af områderne.

Bæredygtige indkøb

Indkøb og adfærd omkring forbrug af varer hænger uløseligt sammen. På sygehusene er mange indkøbte produkter tæt knyttet til procedurer i behandling og pleje af patienter. Derfor kan produkter, der ikke er bæredygtige, ikke uden videre erstattes med alternativer. Arbejdsgange, logistik og andet skal tages med i betragtning, når der introduceres nye bæredygtige produkter og løsninger. Det gælder eksempelvis produkter, der bruges i forbindelse med operationer eller pleje af patienter.

Region Sjælland vil gennem krav til leverandører ændre adfærd omkring vores forbrug, så vi bruger mindre eller anvender varer, der indgår i et kredsløb ud fra principperne om cirkulær økonomi. Et eksempel er anvendelse af tekstiler, der kan genbruges eller produkter, der let kan adskilles i delkomponenter og håndteres i flere affaldsfraktioner, så genanvendelsesgraden forbedres. Et andet eksempel er fremadrettet at stille bæredygtighed som prioriteret tildelingskriterie ved produkt- og leverandørvalg inden for IT.

Mere og bedre sortering: Regionens håndtering af affald sker med afsæt i affaldshierarkiet:

Jo længere oppe i affaldshierarkiet, der arbejdes, jo større er den klimamæssige gevinst. Det bedste affald er det affald, der aldrig bliver skabt. Ved at overgå fra engangsprodukter til flergangsprodukter vil de samlede udledninger fra indkøb, brug og affald kunne reduceres markant.

I 2022 igangsatte Region Sjælland et stort affaldsprojekt. Projektet skal sikre mere og bedre sortering, så de ambitiøse mål om genanvendelse nås. Det betyder, at mere affald forebygges, udsorteres og sendes til genanvendelse fremfor til forbrænding.

Klinisk risikoaffald udgør i dag 10 procent af regionens samlede affaldsmængde. Fraktionen er udfordrende på grund af smittefare og indsamles derfor i særlige beholdere og forbrændes på bestemte anlæg. Ved at reducere mængden af klinisk risikoaffald kan udledningen af CO₂ mindskes markant, eksempelvis ved at udsortere engangsinstrumenter i metal fra risikoaffaldet og sende disse til genanvendelse.

Mindre plastikforbrug

I fremtidens cirkulære økonomi findes affald ikke. Brugte ressourcer genbruges eller forarbejdes til nye ressourcer. Region Sjælland har med projektet "Plasthåndtering i Region Sjælland" taget hul på udfordringen med at reducere, udsortere og recirkulere plastikaffaldet fra hospitalernes daglige drift. Projektet har blandt andet demonstreret, at

53 procent af den indsamlede plastemballage fra sygehusene kan genanvendes.

Plastprojektet fortsætter med fokus på implementering af opnåede erfaringer og resultater. Det betyder blandt andet, at engangsunderlag og lejepapir erstattes med mere bæredygtige løsninger i hele regionen. Herudover igangsættes udvikling af fremtidens medicinbægre sammen med et fortsat fokus på formidling af projektets resultater.

Genanvendte tekstiler

Bedre genanvendelse af tekstiler brugt i forbindelse med sygehusenes aktiviteter vil reducere mængden af restaffald samt sikre, at der produceres nye tekstiler med et lavere CO₂-aftryk. Genanvendelse af tekstiler vil være det første skridt i en mere cirkulær tilgang til vores forbrug, ligesom der kan stilles krav til nye tekstiler om at være baseret på recirkulerede produkter.

Medicinspild

Produktionen af medicin er forbundet med store CO₂-udledninger. En fjerdedel af Region Sjællands samlede udledninger stammer fra produktion af medicin. Anvendes den producerede medicin med et mindre spild, er der væsentlige CO₂- og økonomiske besparelser at hente. I 2022 blev der igangsat et projekt, som har til formål at reducere medicinspildet i IV-Blandeenheden på Slagelse Sygehus. Erfaringerne fra projektet forventes at kunne implementeres i regionens fire blandeenheder og at kunne reducere CO₂-udledningerne med op mod 50 ton CO₂ årligt, samtidig med at der spares penge.

**Ændrede
arbejdsgange
kan spare 50 ton
CO₂ årligt**

Et studie af arbejdsgangene i Blandeenheden på Slagelse Sygehus viser et potentiale for at mindske medicinspild og dermed reducere Region Sjællands CO₂-udledninger med 50 ton årligt.

Strategiske mål

Region Sjællands samlede affaldsmængde reduceres med 20 procent inden 2030 ift. 2019-niveau.

80 procent af al Region Sjællands plastikaffald genanvendes inden 2030.

60 procent af Region Sjællands samlede affaldsmængde genanvendes inden 2030.

Handlinger

Bedre affaldshåndtering: Affaldsprojektet implementeres med fokus på mere og bedre affaldssortering i hele Region Sjællands virksomhed.

Øget genanvendelse: Der igangsættes mindst to særskilte indsatser for effektfulde produktgrupper, der skal øge genanvendelsesgraden.

Mindre klinisk risikoaffald: Der implementeres mindst to indsatser, der reducerer mængden af klinisk risikoaffald.

Mindre plastikforbrug: Plastprojektet fortsætter implementeringsfasen med fokus på fuldskala, udvikling af fremtidens medicinbægre og kommunikation.

Mindre medicinspild: Erfaringerne fra medicinspildsprojektet i Blandeenheden på Slagelse Sygehus spredes til regionens øvrige blandede enheder.

Mindre emballageforbrug: I 2023 gennemføres tre udbud med de Nordiske Kriterier for mere Bæredygtig Emballage. I 2024 gennemføres seks udbud med de Nordiske Kriterier for mere Bæredygtig Emballage.

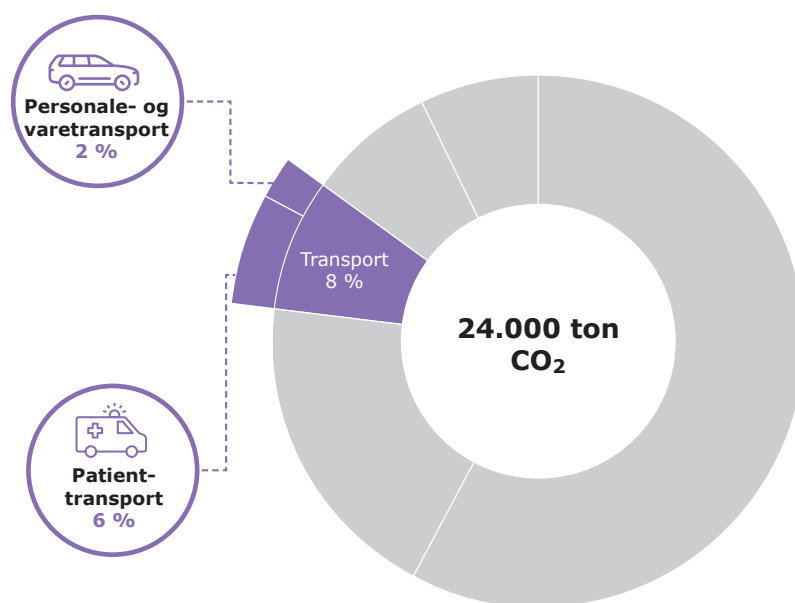
Bæredygtig IT: Bæredygtighed bliver et prioriteret tildelingskriterie ved produkt- og leverandørvalg af IT.

GRØN TRANSPORT

Otte procent af Region Sjællands CO₂-udledninger stammer fra transport. Det drejer sig om kørsel i regionens egne biler, akut- og planlagt patienttransport i ambulance, helikopter og flextrafik samt tjenestekørsel og varetransport. Samlet set udleder transport 24.000 ton CO₂, som fordeler sig på 75 procent patienttransport og 25 procent personale- og varetransport.

Hvad står vi på

Klimahandlingsplan 2022 har sikret, at Region Sjælland har fået flere nye elbiler. Der er skabt fokus på omstilling af flåden, som sikrer, at nye biler, hvis ikke noget taler kraftigt imod, kører på el eller andet fossilfrit drivmiddel. Udskiftningen af biler er dog ikke gået så hurtigt som planlagt. Det skyldes, at flere ældre biler end forventet er fastholdt i flåden, blandt andet på grund af leveringsvanskeligheder i markedet for nye elbiler.

Region Sjællands interne kørsel blev i 2022 kortlagt og analyseret med det formål at identificere måder at gøre kørslen mere grøn. Analysen giver gode bud på, hvordan og hvor meget Region Sjællands udledninger fra kørsel kan reduceres. Anbefalingerne fra analysen er indarbejdet i klimaplanens handlinger for 2023-24.

Omstilling af regionens køretøjer

Region Sjælland råder over ca. 170 personbiler og ca. 90 varebiler. Omstillingen af den samlede flåde af køretøjer er en væsentlig strategisk indsats og

falder i forlængelse af Danske Regioners udspil "Grønne hospitaler og institutioner". I 2023 og 2024 fortsættes udskiftningen af fossile køretøjer til person- og varebiler med nul-emission, så der som udgangspunkt kun indkøbes og leases fossilfrie køretøjer.

Bedre ladestanderinfrastruktur

Indtil 2020 havde Region Sjælland opstillet i alt 46 offentlige og 32 interne ladepunkter. I 2021 blev der opsat 138 offentlige ladepunkter og 92 til intern brug, og i de næste år vil der ske en yderligere udbygning. Udbygningen skal ske klogt, så Region Sjælland stiller den bedst mulige kapacitet til rådighed. Udbygningen tager afsæt i en samlet analyse af området, som blev gennemført i slutningen af 2022.

Med sin geografiske udstrækning er Region Sjælland i en unik position til at fremme et sammenhængende ladestandardnetværk. Et netværk, som kan bidrage til at sætte skub i omstillingen til mere bæredygtige transportformer i Region Sjælland.

Flere ladestandere i Region Sjælland – og den rigtige placering af dem – vil styrke omstillingen til fossilfri kørsel blandt regionens borgere, patienter, pårørende og medarbejdere.

Reduktion af udledninger fra tjenestekørsel og -rejser

Udledningen fra tjenestekørsel og -rejser er betydelig. Der er derfor et væsentligt CO₂-reduktionspotentiale ved, at medarbejderne kører og rejser mindre. Omstillingen skal ske uden at hindre transport og rejser, der er nødvendige af hensyn til at løse kerneopgaverne. Derfor udvikles grønne retningslinjer for tjenesterejser, som tilskynder en adfærd, hvor den mest bæredygtige transportform vælges.

Regionens ansatte kører hvert år 4 mio. km. i egne biler. Det svarer til en årlig udledning på 490 ton CO₂. Samtidig foretog regionens medarbejdere i 2020 i alt 1370 flyrejser svarende til en årlig udledning på 700 ton CO₂.

En analyse af Region Sjællands kørsel viser, at der er et potentiale for at reducere tjenestekørslen i egne biler med 5-10 procent samt at konvertere en del af de 4 mio. kørte kilometer til kørsel i regionens egne nul-emissionsbiler. Analysen peger ligeledes på, at en central flådestyring, med blandt andet styring af udskiftningen af biler, kan styrke indsatsen for grønnere transport. Det vil også give mulighed for et fælles bookingsystem for puljebiler, som vil være et væsentligt værktøj til at reducere CO₂-udledningen fra tjenestekørsel.

1, 2 mange elbiler

I 2021 rådede Region Sjælland over 5 elbiler. I 2022 steg tallet 25 og i 2023-24 vil yderligere 80 fossildrevne person- og varebiler udskiftes til fossilfri biler.

Ambulancer, akutbiler og lastbiler overgår på sigt til el

For køretøjer som ambulancer, akutbiler og lastbiler er der fortsat behov for teknologisk videreudvikling, før de udgør et brugbart og driftssikkert alternativ – særligt på grund af de store afstande i regionen. Region Sjælland vil trække på egne og andre regioners og virksomheders erfaringer og afsøge mulighederne for forsøg, i takt med at teknologien udvikles.

Strategiske mål

Alle køretøjer til person- og varetransport er nul-emission inden 2030.

Alle køretøjer til siddende patientbefordring er nul-emission inden 2030.

Udledninger fra tjenestekørsel og -rejser reduceres med 30 procent inden 2025 i forhold til 2019-niveau.

Omfanget af tjenestekørsel målt i kilometer reduceres med 10 procent inden 2025 i forhold til 2019-niveau.

Handlinger

Flere elbiler: I 2023-24 udskiftes 80 fossildrevne person- og varebiler til nul-emissionsbiler.

Strategi for ladestandere: I 2023 vedtages en parkerings- og ladestanderstrategi, der sætter rammerne for det fremtidige arbejde med udrulning af ladeinfrastruktur og parkeringsforholdene omkring dem.

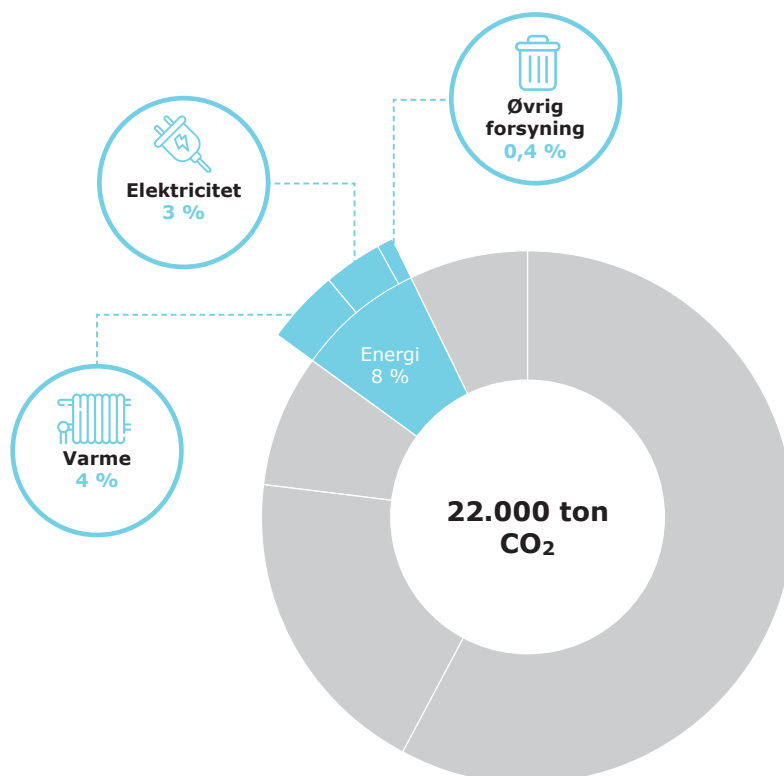
Flere ladestandere: Etablering af ladeinfrastruktur udbydes med skærpede krav, der sikrer den rette medfinansiering og kilowatt-timepriser.

Central styring af bilflåden: Ultimo 2023 tages der beslutning om centralisering af flådestyring i Region Sjælland. Herunder muligheden for indførelse af puljebilsordning og initiativer, der fremmer CO₂-reduktioner i tjenestekørsel og -rejser.

Elektrificerede akutbiler, ambulancer m.m.: Senest i 2024 tester Region Sjælland én eldrevet akutbil.

ENERGI OG KLIMA- VENLIGE BYGNINGER

Region Sjællands energiforbrug udleder 22.000 ton CO₂, svarende til 8 procent af udledningerne fra regionen som virksomhed. Udledningerne fordeler sig primært på opvarmning og elektricitet.

Hvad står vi på

Arbejdet med Klimahandlingsplan 2022 har resulteret i, at Region Sjællands olie- og gasfyr i 2022 er blevet kortlagt. Kortlægningen danner grundlag for at kunne planlægge og finansiere udskiftningen af olie- og gasfyr til grønnere opvarmingsløsninger.

Regionens sygehuse ønsker at blive mere energieffektive og presser på for energireoveringer og etablering af mere vedvarende energiforsyning. Regionens største forbruger af naturgas er Holbæk Sygehus, og omstillingen til bæredygtig varme på sygehuset er afgørende, hvis Region Sjællands samlede fossile udledninger skal reduceres. I 2022 vedtog Holbæk Kommune en strategisk varmeplan for udrulning af blandt andet fjernvarme, og omstillingen af Holbæk Sygehus vil ske koordineret med kommunen og fjernvarmeselskabets planer. Frem mod tilslutning til fjernvarme skal mulighederne for at finde en midlertidig løsning, der kan betyde tidligere frakobling fra gas, undersøges.

Energikrise og klimakrise

Den usikre situation i Europa og energikrisens kraftige prisstigninger på gas og elektricitet rammer Region Sjælland. Sygehusenes store aktivitetsniveau og massive bygningsmasse bruger meget strøm og varme. Region Sjælland vil på kort sigt bruge aktiviteter og energibesparende tiltag som løftestang til grøn omstilling på lang sigt, så erfaringer fra energikrisen bruges aktivt fremadrettet.

Udfasning af gas og olie i opvarmningen

Ud af regionens mange ejendomme anvender én naturgas, mens to opvarmes med fyringsolie. Ved at udskifte varmekilder med klimavenlige alternativer kan Region Sjælland nedbringe udledningerne med op til 5.300 ton CO₂ om året.

Grøn strøm

Regionens forbrug af elektricitet udleder årligt 8.000 ton CO₂. Ved at skifte til grøn strøm fra anerkendte certificerede mærkningsordninger, der

Fra gas til fjernvarme

Ved at skifte varmekilder med klimavenlige alternativer kan Region Sjælland nedbringe udledningerne med op til 5.300 ton CO₂ om året.

garanterer el produceret på vedvarende energikilder, kan regionen nedbringe udledningen.

Klimavenlige bygninger

Den mest bæredygtige energi er den energi, der ikke bliver brugt. Derfor prioriterer Region Sjælland at investere i energioptimering af bygningsmassen, og at der løbende opnås store energieffektiviseringer gennem blandt andet ESCO-projekter, som er én af flere mulige finansieringsformer.

Ved at blive bedre til at overvåge regionens energiforbrug gennem systemer for databaseret energiledelse, kan vi skabe et samlet overblik over det aktuelle dag-til-dag forbrug. Viden herfra kan omsættes til konkrete initiativer og handlinger, der kan reducere energiforbruget.

Mange af regionens bygninger lægger i dag tag til solcelleanlæg, som årligt producerer cirka 1 mio. kWh. Der eksisterer dog ikke et samlet sikkert overblik over, hvorvidt potentialet for vedvarende energi på bygninger og arealer er udnyttet fuldt ud.

Region Sjælland råder over en stor mængde energitungt medicoteknisk udstyr, som bruges i behandlingen af patienter. Noget udstyr kan ikke slukkes, når det ikke anvendes. Andet udstyr kan alene med små ændringer i adfærden eller udstyrets indstillinger slukkes uden konsekvenser for dets funktion.

Strategiske mål

I 2025 vil alle Region Sjællands bygninger være forsynet med bæredygtig varme.

I 2025 vil alle Region Sjællands bygninger være forsynet med certificeret grøn strøm.

Handlinger

Klimavenlige bygninger

Region Sjælland fortsætter de i 2022 igangsatte projekter omkring klimavenlige bygninger og udfasning af fossile energikilder.

- Der tages senest i forbindelse med budget 2024 beslutning om udskiftning af regionens sidste olie- og gasfyr til bæredygtige varmekilder.

- Der udarbejdes en plan for omlægning af varmforsyningen på Holbæk Sygehus.
- Det kortlægges, hvordan Region Sjælland hurtigst muligt kan overgå til 100 procent certificeret grøn strøm.
- Et kommende datacenter etableres og drives så klimavenligt og bæredygtigt som muligt.
- I starten af 2023 udarbejdes en analyse, der redegør for mulige energibesparelser og -forbedringer på Slagelse Sygehus.
- Der igangsættes mindst to projekter, der har til formål at producere mere vedvarende energi på Region Sjællands arealer.

Energiledelse

Senest i 2024 udarbejdes og implementeres en model for energiledelse af Region Sjællands bygninger.

- Måleraflæsning digitaliseres og automatiseres senest i 2024.
- Energidata gøres til en integreret del af ledelsesinformationssystemet.
- Der arbejdes målrettet med at konfigurere IT-udstyr til strømbesparende indstillinger.

Energibesparelser på medicoteknisk udstyr

Ultimo 2023 gennemgås Region Sjællands mest energitunge medicotekniske udstyr med henblik på realisering af energibesparelser.

- Senest fra 2024 indgår energieffektivitet som kriterie i udbud og indkøb af nyt medicoteknisk udstyr.

GRØN OMSTILLING I GEOGRAFIEN

Klimaforandringerne kræver handling og alle har ansvar for at finde løsninger. Region Sjælland gør meget for at bidrage til nationale målsætninger og Parisaftalen og har høje ambitioner. Arbejdet med klimareduktioner i geografien er derfor intensiveret kraftigt de seneste tre år. Region Sjællands arbejde er baseret på partnerskaber, samarbejder, udviklingsprojekter og støtte til konkrete projekter som reducerer CO₂-udledningen. Samarbejdsparter er oftest kommuner, virksomheder, uddannelsesinstitutioner, borgere og interesseorganisationer.

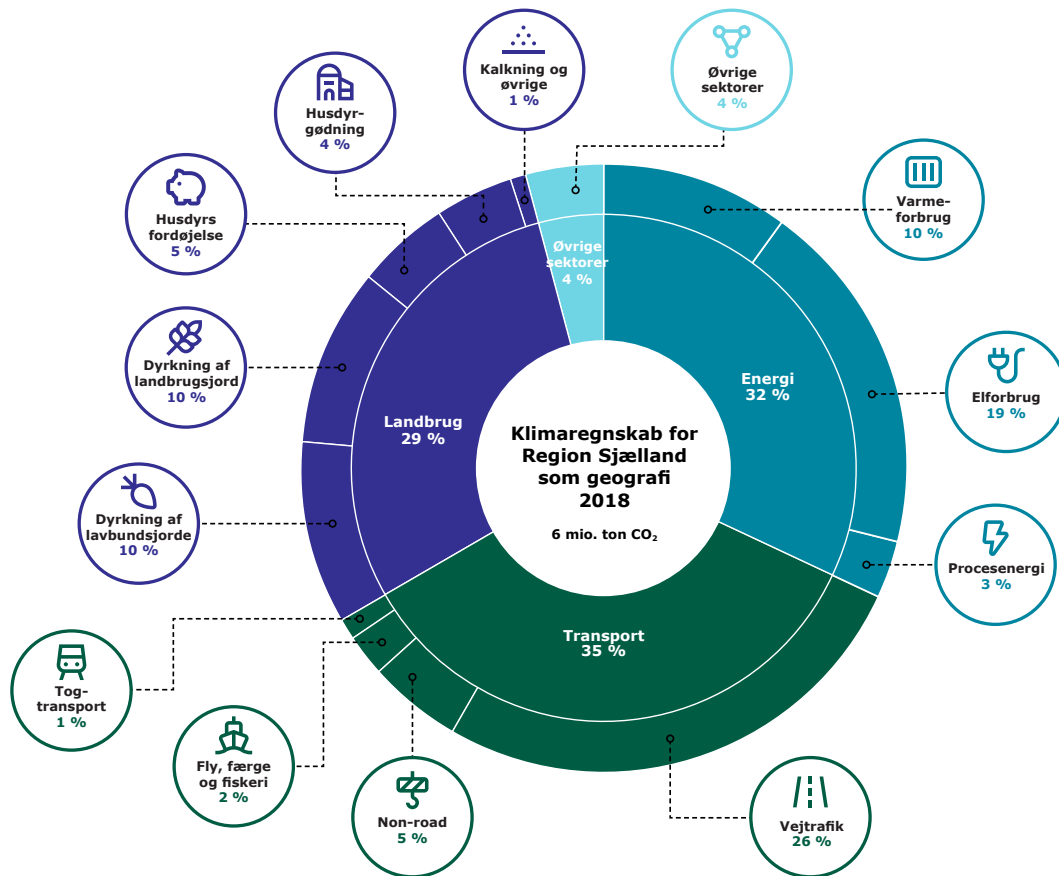
Region Sjællands strategiske mål

Region Sjællands strategiske mål i klimaarbejdet har udspring i udviklingsstrategien 2020-2024, som har to strategiske mål for en grøn og bæredygtig region. Det er disse mål og de politiske beslutninger, som er styrende for handlinger, samarbejder og partnerskaber.

- I 2030 er udledningen af CO₂ i Region Sjælland reduceret med 70 procent ift. 1990.
- I 2030 er genanvendelse af plastemballage i Region Sjælland øget til 55 procent.

Klimaregnskab

Hvert fjerde år laver Region Sjælland et klimaregnskab for det geografiske område. Her indgår CO₂-udledningen fra al den aktivitet som sker i geografien. I regnskabet for 2020 var den samlede udledning 6 mio. ton CO₂. Dette er ca. 14 pct. af den nationale udledning. Hovedparten af udledningerne er fordelt på tre sektorer energi, transport og landbrug. Region Sjælland som virksomhed udgør ca. 5 procent af den samlede udledning i geografien.

Projekter og handlinger

Region Sjælland danner hvert år projekter og partnerskaber, som reducerer CO₂-belastningen inden for de tre sektorer og medvirker til at realisere de strategiske målsætninger og de politiske ønsker i geografien. Eksempler på projekter i årene 2021-2025 er:

Plast

Region Sjælland deltager sammen med RUC og en lang række partnere i projektet "Circle Health", som er støttet af innovationsfonden. Her er fokus på ændringer i offentlige indkøb og adfærd, og skal sikre mere genanvendelse af plast på hospitalerne.

Energi

- *Fremtiden Grønne Energi og Borgerne*, udvikler modeller for samarbejde med borgerne for at fremme ejerskab og lokal opbakning til opsætning af vedvarende energianlæg.
- *Circular Builders*, der via konkrete byggeprojekter fremmer genanvendelse af byggematerialer og cirkulært byggeri i Region Sjælland.
- *Grøn Omstilling Sjælland*, der sammen med kommunerne fremmer udbredelse af grøn varmeforsyning og opsætning af ladestander til elbiler i geografien.

Landbrug

- *Lands4Climate*, der skaber partnerskaber mellem kommuner og landbrug om udtagning af lavbundslande.
- *Power Bio*, der fremmer indsamling og udnyttelse af biomasse til energiformål.

Transport

- *Fossilfri kollektiv transport*, Region Sjælland er i gang med at omlægge den kollektive transport til fossilfrie drivmidler og få flere passagerer ind i kollektiv transport.
- *Greater4H*, der etablerer brinttankstationer på korridoren mellem Hamborg og Oslo.
- *Fælles om cykling i Region Sjælland*, der løfter det tværkommunale samarbejde om cyklisme.

Klimaplaner i kommunerne

Region Sjælland deltager i det landsdækkende DK2020 projekt. Projektet sikrer at alle kommuner udarbejder klimaplaner på samme måde. Projektet giver Region Sjælland en større rolle i arbejdet med CO₂-reduktioner, og sikrer handling på de strategiske mål. Region Sjælland får indsigt i udfordringerne på tværs af geografien, og deltager bruges til at udvikle nye projekter, som kan fremme handlinger og CO₂-reduktioner.

Bæredygtige råstoffer

Genanvendelse af råstoffer i anlæg og byggeri er højt på dagsordenen i Region Sjælland og i råstofplanen 2020 er sat et mål om at 20 procent af Region Sjællands råstofforbrug er genanvendte materialer i 2030. Projektet "Sammen om Mindre Råstofforbrug" arbejder med genbrug af overskudsjord og genanvendelse af beton, så der bruges færre jomfruelige råstoffer. Region Sjælland arbejder også for at fremme biodiversiteten i aktive råstofgrave og lave partnerskaber, der sikrer opkøb af færdiggravede råstofgrave.

